

կէ վե
ն պու
որաճա
ի վի-
լըշըն-
իւր, վե
ն պու
եղււ-
է պիի,
ի իյէ-
նալու
նախի
նալ ի-
ւր, վէ
կիպի
էսմա,
ի թիտէ
իտիմ,
ի, թա
նազը-
թօր-
գարա
ի սա-
գան-
էնտի,
պիւրէթ
թմա-
նաճա
ը իւ-
կէճն-
ձէնիդի
նումէ-
ի լիպ
պիւնա
ն սճն-
լարը-
երթիձէ
էրնի
է տրե-
ն ու-
նի պի-
նիւմի
սի օլ-
է թէ-
լոյն,
պոս-
է.
նաճա,
իս
իւր.

պրիտէ Ի. քի կ'ունէ վիզէլ, պուլուն, տուղուժուղ տալիքէտէ, պիղիմ էս. սեփաւան օլանքա Իւզգէրինտէ պիլթէթէլ պաշլատը.

Պրիտէ խապէր ալուք քի, մէկէր իսէ պիղիմ էսնաֆընէ էսկիլէրինտէն օլուպ, սէքիզ օն սէնէտէ պէրու տիղլէրի սըղըսընտան էվտէն իշէրի օթուրմագտէ պուլունտն Բէքըքըք. Սարգիս պապա իմիշ հէման պէն տախի գօշուպ կիթտիմ չիւնքի, իսթանպօլա թաշրատտէ պիրի կէլտիկինտէ, խապէր վէ մէքթուպ սօրմազ իւզրէ հէմէհրիլէրի. նին գօշուշտուզլարը կիպի, պուրատա տախի, ֆանի տունենատաա պիրի կէլտի կէլմէզ, ճիւմէ հէմէհրիլէրի գօշուշտագտա տըրլար.

Նիհայէթ, հօշ պէշտէն սօնրազաթէն մէրգուժուն եանքնտա պիրվազըլէ համաճըլըզ իթմիշ պուլուն. տուղուժտան, պէնի բէք իեի թանքագտէ իտը, տէրհալ սանա պիրմէքթուպ վար տըր տիեհէքէ, քէֆէնի իշինտէն չըգարըպ գօճա պիրմէքթուպ վիրտի.

Հալիլէ պիւեիւք պիր թէշաշ իւլէ եըրթըպ աշտըմ. վէ մէքթուպա տալիր պիր շէյ կէօրմէտիկիմիզ շաշա գալտըմ, չիւնքի մէքթուպ գապընքն իշինտէն, եալընըզ պիր դաթէթա չըգտը. Պիղիմ էսնափլար մէշքիւր դազէթտը կէօրիւր կէօրմէզէլպթթէ պունտա պիր շէյ օլմալ տըր տիեհէքէ, վէ գաբըպ էլիմտէն ալարագ, կէօգտէն կէշիրմէկէ պաշլատըր.

Մէկէր իսէ մէգքիւր դազէթտա, պէն Գատըքէօլինտէ իքէն չօգ տէֆա իշիթմիշ իտիմ, հիշ խըք սէօլմէզ, վէ տալիմա էթմէքնի պէրի. քինի ֆապ ու զէմմ իտէր Մանգուժմիմի. էպէթթէթէ սիգտէ պիրիսիւնիզ վէ զանտա իտէրմ. քի պիր վազըթքէօլիմիւզէ կիրմէսինի պիրէ իսթէ մէտիկինտէն, Աքիկ էֆէնտի եըրթմըշ վէ եըրթտըրմըշ իտի.

Հէր նէ հալ իսէ, պիրտէ արաեա արաեա, պէնիմ ահրէթտէ օլանեօճուլուղումտան պահս իտէրէ. հագգընըզտա պիր թազըմ շէյլէրնազըլմըշ օլտուղունու օգուտուլար տիրնէտիմ, վէ բէքտէ կիւճէնիպ հիտաթթէթէնտիմ. իտի, մէգքիւր դազէթտա նասհիպիկին ազըլընէ օլիւնսինիւ վիրմէք իւզրէ, հէման ալէլ աճէրէ սիզլէրէ իշպու թէշէքէրիւրմի պէտանէ գաբըպ վիրտիմ.

Վէշասըլ, մէրհամէթի իշինտա աղալար, սիգտէն թէշէքքիւր վէ պինքէրրէ թէշէքքիւր իտէրիմ քի, օլ կիւնիւ պէնիմ իշին թէգքէրէ վիրէրէք Փըկիլէ կէօնտաթէտինիզ, վէ պէլքիտէ պու ճիհէթիլ սէպէպ օլմուշ օլտունուզտա, պէնտէ սուրգտան վէ սէֆիլիւքտէն տիթրէրէրէք, պիր ան էվվէլ օլիւպ պուրատա տուլտիւմ, վէ Փանի տունենալըն ֆէնալըզլարընտան գուրթուլտոււմ. քիմ պիլըր, պէլքի Փըկիլէ կիթտէ իտիմ, սանտալըն Սինէմ տաեը կիպի պէն տախի սաղըլըր իտիմ. վէ թէքրարէն զարուստիլ վէ սէֆիլիւք չէքմէկէ մէճպուր օլուր իտիմ. սազ օլասընըզ, ամին.

Պէնտէյի
Պաշտօն Միասնէ Պետական
1888 յունվար 20
ահրէթտէ

Իւթանպօրտա, Գատըքէօյիւնտէ
մէրհամէթի իշխան աղալարա վե-
սաւ պուլա :

ԻԶՄԻՐՏԵՆ ՄԷՔՐՈՒՅ
Շ Ի Ի Ր Ա Ն
ՄԻԼԷԱԹ,
ՄԻՐԻԼՎԷթ, համիլեթ, վէ սա.
լամէթի սըադըյե վէ ճիտարիւսի

ալել ուսում մէջհուտ ու մալուս
օլան մերհուտ Սպարթալեան Յով.
հաննէս էֆէնտինին, հալը ֆէնա.
հը, փէնչէյի էճէլտէն ֆիւճէթէն
նուշ իլլէմէսի, պիլ ճիւմէ մէգա.
տիբըննասանը հաղըգաթէն մաթէմ
փուշ, վէ միլլէթիմիդ տախի էլէմ
նուշ իլլէտի :

Չի՛ չարէ, էօմրիւ ինսան պի իթ.
մինան տըլ :

Հէման ճէնապըր բուհուլլահը Եէգ-
տան, քեաֆֆէյի խանէտանը քէ.
տէբըմնտանընա վէսայիթի թէհամ
միւլ իլէ թէսէլլի, վէ պիսըհէն էօմ-
րիւ թալիլ իհսան պուեուրսուն,
Ամին :

Պամիւլեայի միւթէպէրի տաղասը
թարաֆընտան, միւթէվէֆայի միւ.
մալիլէյնի ինսանիիէթի միւճէն-
մէսինէ, վէ սալապէթի մէմուհէ.
սինէ, ալլիճէնապընտանէ քեամի-
լէն իմթիսալէն, կէրէք տէնիլի հա.
զինինտէն եէտի կիւն սօնրա, վէ
կէրէք, պիլ մինասիպէ, Ս. ծնունդ-
տան իքի կիւն էվվէլ, եանի, բա.
ղար իրթէսի վէ սալը կիւնլէրի,
ֆագըրնը ֆաշ իտէմէեէն վէ էտէպ
իտէն խալլի ֆագըրին ու միւհթա.
ճինէ մերհուսու միւմալիլէյնի բու-
հու իչիւն, էմսալի նամսպուդը դա-
նի դանի սատագալար, թըրահիւ-
մէն թէվզի ու իթա գըրընմըշ տըր.
Շու իճրասթը ֆաղիլէթքեա-
րանէտէն տօլաեը, նասըլ ըի յօղլար
թամէթլէր օզուեուպ վէ արզ ու
իպըրգը մէհմէսէթլէր իլլէտիլէր, ա-
ճըղլէր տալիս, ալէնէն թաղտիմի
թէչէքքիւրի աղիւմ իլլէղիւմ, էֆէն.
սիմ :

ԹԵՔԻՐՏԱՂՏԱՆ ՄԵՔԹՈՒՊ

ՄԻԼԵՆԻՖ,

Կէշէն կիւն շէհրիսիզաէ 105 եւ-
ջընաա պիր Հայ գատըն վէֆաթ
թիմիշ տիր. Մերգումէնին 83 նէ-
ֆէր էվատարը վէ թորուն վէ թո-
րունարը թորունու հիսապ օլու-
նուր:

— Հիւքմէրմա օլան պորայր
վէ սողուզլար բէք շիտաէթի շիր.
էր. Մէղրուածտան բէք յօգլար
սողուզլարտան տոնմուշլար տրր.
Պապա-էսկի քէօրրիւսիւնէն կէշ-
մէտէն օլան պիր աթլը եօլմուսու-
սէլ ալըպ կէօթլըրմիշ տիր. վէ
պիր գաշ քիշի տաղա օտուն քէս.
մէկէ կէթտիքլէրինտէ, տոնմուշ-
լար տըր, թաշրալարտա հայվա
նաթմա, մէղրուածմա վէ ինսանա-
էքէյի զանաթ բէլտէրէյ իշիտիլ
մէքտէ տիր. Բաթմա վաքօրլարը
պօրայարըն շիտաէթիւնէն նաշի
վագթ ու զէմանը իլէ կէլմէմէք.
տէ ալրէլէր:

— Իէքֆուրտալը սանճալը մահ-
քէմէյի պիտաանթ միւտտաիի ու-
մույի մուսվինի պէյ էֆէնտի հազ-
րէթլէրի, շէհրիսիզէ վաքրլ օլուպ,
մէէմուրիյէթի ճէտիտէսինէ պաշ-
լամըշ տըր:

* * *

1888 յունվար 9

ԹԵՔԻՐՏԱՂՏԱՆ ՄԵՔԹՈՒՊ

Մ Ա Հ Ա Գ Ո Յ Ժ

Վերստին յեր գըրիշ դատապար-
տեալ է ցաւալի գոյժ մը եւս հա-
ղորդել ձեզ:

Ռոոոսթոյի Հայութիւնն մի բն-
տիր և յուսալից անձնաւորութիւն
և կորոյս:

Մինչեւու ամէն Հայ, յունվար 6
չորեքշաբթի առառու անկողնէն կել-
լար և նոյն առուր գեղեցիկ արեւն
տեսնալով ուրախ կ'զգար զինք, մը

տածելով որ իւր բարեկամաց այցելելով պիտի կարենար Եւնորհասոր Մոսկուք մաղթել , յանկարծ լսեց գոյժ մահու և Սիհրան Ա. Թարագ-ճանի, որ սա՛ մինչդեռ կենաց ապարհըջ մտնալու պատրաստութեան մէջ էր , յետ կարճատե հիւանդութեամբ կտրուելով իւր կենաց թել , անցաւ յաւիտենականութեան սահմաններն , քսան և միամեայ ծաղիկ և նախանձիրի հօտակիրն մէջ , ի խոր սուգ համակերով իւր ծնողք ու գերդաստանն և Ռոտոս . Թորի Հալութիւնն և այլք ևս :

Պ. Միհրան , տեղւոյս Ս. Յովհաննես վարժարանի մէջ իւր ուսումնարացներէ վերջ , տեսնալով որ իւր ուսման ծաբաւ ևս քան զվս կ'ամերիկայի դոկտոր Կ. Պոլիս , և կայսերական Սուլթանիէ վարժարանի մէջ երեք տարիներէ ի վեր կ'ուսանէր , ուր հուսկ ուրեմն հիւանդանալով , պարտաւորեցաւ յ'ոչ կամս հրաժարի սոյն ուսման տաճարէն և վերագաւառաւ քաղաքս : Իւր հիւանդութեան միջոցին ամենաստերբառեկամներն ու հաճոյական զբաղումներն էին ուսումնական գրքեր եւեթ , և ուստի կրնանք բւեթ թէ՛ զոչ մի եղաւ սա ուսման ու գիտութեան :

Պ. Միհրան իւր ծաղիկ հասակին մէջ ցաւօք կը գիտէր Հայուն ցաւալի վիճակ , և այս մասին ունէր աւել և խոհական գաղափարներ :

Պ. Միհրան էր յոյժ համեստ՝ պարկեշտ և ազնուաբարոյ մի պատանի . սա՛ իւր հասակի յատուկ եղող մութութիւններէ իրովին զերծ ու ապառաւոր հասակակիցներուն առջև օրինակելի բարւոք կեննք մը ունէր :

Ապաքէն այս օրինակ ազնիւ համբամանքներով և ապագային համար մեծ ծառած յոյսերով ի երիտաւար դիմ մը տարժամ մահէ , յոյժ կարեւէր կը խոցէ մեր սրտեր :

Հանգուցերոյն յուղարկաւորութեան ախուր և սղալի հանդէսին ամեն կարգէ և աստիճանէ և ալ և ալ ազգայնութիւններէ մի հոծ ազգովութիւն ներկայ էր , ինչպէս առաւ Բրուսիական փոխ-հիւպատոսն , իազդիական և Անգղիական փոխ-հիւպատոսաց ներկայացոյցիչք և ալ օտարազգի վահառականք :

Գեր . Առաջնորդն յարտասուս աղծկեալ՝ մի սրտառուօր քերթը լսեցեցաւ ի Ս. Թագաւոր ընկերեցալ , և ի գերեզմանատան նոյնպէս սրտառուօր և արտասուալի այօք դամաւաններ խօսեցան Յիսուսեան վարժարանի դաստառութեան Մեծ . Պառփառ Ապագեան և Արշավ Մուստեան էֆէնտիք :

Մինչդեռ օտարազգի օրիորդի մը մահուան աւթիւ Ս. Յովհաննես վարժարանի կողմէն մի ծաղկեայ պսակ նուիրուած և ամբողջ օրն ի նշան սգոյ վարժարանն դադարուեցաւ էր , բազմաց հետ մեք եւս յաւաօք գիւտեցինք , որ սոյն ազնիւ երիտասարդի յուղարկաւորութեան ատեն , յիշնայ վարժարանի կողմանէ ուռն անտարբերութիւն մը երեւցաւ , չյիշելով մանաւանդ , եթէ ոչ ալ հարկեցուցիչ և իրաւացի պատճառք , գէթ հանգուցեալն սոյն վարժարանի դանդերէն մին լինելովն , հարկ էր վարժարանի կողմանէ ի նենց համակրանք յայտնել :

Հանգուցելոյն ծնողաց և Թարագ-ճեան գերդաստանի սոյն անփոխափոխելի վրոտեան աւթիւ զգացած դառն ցաւոց երկնային մխիթարութեան հայցելով կը մնամք ցաւակիրք :

ՄԻՀՐԱՆ

9 յունվար 1888 .

ԵՃՅԱԼԵԹԻ ԼՕՆՏՐԱ. (27)

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

20 ՅՈՒՂԻԱՐ ՊԵՏԼԵՆԵՆՃԻ ՊԻՐ ԳԱՐԸ

—Ա՛, ա՛, պիղի պուրատա պըրա-
գարազ կիտէճէ՛ք միսինիդ, պիղի նի-
խին պիրլիքտէ կէօթիւրմէմէքտէ-
նինիդ, մէկէրչի, ասը չոճուղուսու
տալա վէ թալէզդ իթմէքլիք պէնիմ
քէնտի վազիթէմ տէկիլ մի տիր, -
տէտի կէնճ գաառն՝

Հոթին մէզպուրէ կէնճ գաառն
ուզգրինաէ, լ'օմ կրի չազգըղընտա
իլզլի պիր թէնէսիր հուսուլէ կէլ-
մէքտէ պուլունտուղունաան մէզ
պուրի եէ խիթապէն,

—Պէնի՛ տինէեքինիդ, - տէտի -
վէ մէզպուրէ տախի,

—Պուեուրունուզ սէօյլէեքինիդ, -
տէտի ճէվապ վիրտի տիւչարը էյէմ
լարապ :

—Պուրասը էօյլէ պիր մէմէքէթ
տիր քի, հէր պիր խուսուստա բարա
նիւք իլլէմէքտէ տիր, վէ չօզ տէ-
նալար բարասը օլմաեանլարտա
լազգըլարընր զայպ իթմէքտէ տիր-
էր, - տէտի լ'օմ կրի :

—Հէր եէրտէ պոււ պէօյլէ տիր -
տէտի Շօքինկ թէքրարէն էլինի
էլէկի ճէպինէ վուրուպ լիւալարը-
նն սէպէրինի չըգարթտըրարազ ,
լ'օմ կրի լազըրտընաան տէվամ
նիրէ ,

—Մատամ քի չոճուղունուզու
ասպ իլլէմիչլէր տիր, տիմէք տիր
նի միւրատարը անը վիրմէմէ քիլե-
տէն իւարէթ տիր, վէ պինաէն ալէյհ
սիմէք տիր քի, անը պուլուպտա
էթրէպիլմէքլիք իչին, էն զիեատէ
զթիթապ իտէն շէյ գոււվվէթ ու
նուրաթէ օլմաեան իչին, իլլա թէտապիր
ւ թէտապիր իսթիթալի տիր, չիւն-
տիր, բարասը օլմաեան իչին, եալը
բզ գոււվվէթ պիր իշէ եարաեա-
վ, - տէտի :

—Իեի էմա , ա՛յ, էքէննաիմ, իշ-
մէ պէնտէ բարա վարտըր, - տէտի
օթինկ ,

—Ա՛խ, Շօքինկ, ա՛խ, տօղրուսու
էն պիր իեի ատէմաշն էմա, չի՛ ֆա-
րիտէ քի ազլըն սաղ տըր, -աէտի լ'օմ
րի կիւլէրէք ,

Պատէհոււ մէրգոււմ արապատան
փշարը չըգտըքապտ, վէ արապաճը-
ա , օրատան պիր եէրէ կիթմէքտէն
էլէքլէմէսինի թէնպիհ իլլէտիրեան
նուրա, եավաշ եավաշ եիւլեւեքէք-
թօքինկին խապլը վիրտիկի 35 նիւ-
էթր իլլէ միւրազգամ խանէեւ տօղ-
ու կիթտի, վէ պիր գաշ տէֆա էօ-
նիւնտէն կէշէրէք, զիեատէսիլլէ
նիգաթ իլլէտի . վէ քէնտու քէն-
ուեւեւտէ կէնճ գաառնը տիւչիւ-
էրէք ,

—Ձէ՛վալը գաառն , քի՛մ պիլիր
իթտի սինէսի նասըլ աթմազ տա, վէ
էն իթմէպէ սապըրսըզլըզ իւզըր
նիր խապլէրէ պէքլէմէքտէ տիր, -
տէտի :

Վէ մէզքիւր խանէնին գարուսու .
ու վուրոճապ եէրտէ, կիտիպ գար-
սընտա պուլուսնաան Էրի մէլխանէ-
տէն իշէրի կիրտի, վէ պիր գաառն
րաանտի կէթիւլմէսինի էմը լլլէտի-
ն պիր գըզա ,

—Մատամ Պանօղու թանըմազ-
մէմիսինիդ , - աւելի սինալ իլլէտի :

—Էվլէթ , իշթէ խանէսի պուլա-
ա եազընտա տըր, վէ չօզ տէֆա-
ա պիրա իգլիգա իլլէտիկինտէ ,
ուրատան իսթմէքտէ տիր, -տէ-
տի ճէվապ վիրտի մէրսումէ :

—Աճապա խանէնի՛ գանդիսի տիր,
տէտի լ'օմ կրի :

—Շու գաառնտաքի 35 նիւմէթր-
ու տիլպէր պիր խանէ տիր . . .
էթմէքտէմիսինիդ, - տէտի մէր-
մէմէ :

— Է վկայեմ, կեօրտւում, կեօրտւում, տէտիքտէն սօնրա լ'օմ կրի, սա-
տէտիւանէ պիր թարգ իւզրէ տախի,
— Պունու սիղէ սէւալ իթմէլքիք-
տէն մաքսէտիմ պաշղա պիր շէյ օլ-
տաւերպ, անհապ օմֆտանք պիր գը-
լըմ պուլունտու զունտան, անըն եա-
ընա վիրմէլքիքտէն իպարէթ տիր,
տէտի լ'օմ կրի ։
Մէ յիսանէ տէ խորմէթ իթմէքտէ
լան մէրսուսէ գըղ պունու իշիթ-
տիկինտէ, քէնտի թարաֆընտան
պիր ճէվապ վիրմէք իսթէմէ-տիկին-
տէն, սօպանըն եանընտա պիր վա-
տար իւզրէ օթուրմաքտէ պուլու-
ան մէ յիսանէճիտէ տօղըու տէօնէ-
էք, պիր յէյ սէօլլէմէք իսթէտի-
ինի անլաթտըրտըղընտան, մէր-
ուստա տէրհալ ահաղա գալղտը,
տէ լ'օմ կրիտէ տօղըու կէլէրէք,
տիգգաթը ազիմէ իւզրէ, մէրգու-
ա պազգաթնա պաշղատը, վէ պիւ-
տարնրտա անլատգտան սօնրա,
— Չաթընըղըն հալու հէյեթիթին-
տէն բէք քեմալի պիր գաթ օլտուզու-
ուզ անլաշղմաքտա տըր, — տէ-
տիքտէ լ'օմ կրի, տախի,
— Իֆթիխար իտէրէք սէօլլէրիմ
ի, զանս ու իթիգատընըղտա ալ-
անմաքտա տէկիլսինիզ տիր, — տէ-
տիկինտէն, մէ յիսանէճիտէ,
— Մատամ քի էօլլէ տիր, էկէր-
պէնիմ նատհաթըլըմ տիյնէմէք
սաթըն իսնէնիզ, չօնուղունուղու-
տա տամ միանօլուն եանընա վիրմէ-
էլիսինիզ տիր, — տէյի ճէվապ վիրտի-
— Նիլին, մէկէրչի մատամ միա-
օշ պիր մէքթէպ սահիպէսի տէ-
իլ մի տիր, — տէտի լ'օմ կրի ։
— Խալը, մէրսուսէ ք չօնուզլար
էտէլէտիթի տիր(1) — տէտի մէյիս-
էճի ։
Լ'օմ կրի պունու իշիտինճէ, պիթ-
ապի պիւլիւք պիր չիւբէնէ գա-
իպ օլարագ, իրանտալը կէնճ գ-
ընըն չօնուղունուն պաշընտա
էօնտէրիլմէքտէ պուլունան տօ-
պըն ֆէհէկինտէ օլմանա պաշղա-
թը, վէ քէնտու քէնտուտէ,
— Պունտանտա զիեատէ քէսպի
սալիմաթ իթմէք օլամագ, պու մէյ-
տէնէճի բէք իեի թէսատիւֆ իլլէ-
ի, վէ մատամ քի քէյֆիյէթիթին
էնկիտէ անլաշղտը, արթըգ չիմտի
աշղա տիւրիւ պիր չարէ վէ պիր
էտպիր տիւչիննէլիեիզ, — տիե-
էք, զէչիպ տէօնէլըր իշինտէն,
սթէտիկի պիր ատէմէ րասթ կէլ-
էթիլէ նիեթիթիլլէ տիգգաթա պաշ-
տար ։
Վէ սօլ թարաֆտան, հալու հէյ-
տիկինտէն, պիր թէսատիւֆ պիր
լամէթէ նալիլիլէթի էմէլլիլլէ պօշ-
էղմէքտէ պուլունան ֆադըր պիր
տէմին կէչտիկինի կեօրտուկիւն-
տէն, տիգգաթը ազիմէ իւզրէ մէր-
ուսա տօղըու պազտը ։
Մէրգուս իրի վիճուտու, էսմէք
հէճէլի, գըրմըղը սաշըլ, վէ իւսթիւ-
աշը բէրչան պիր ատէմ իտիխէ-
տէ, հալու հէյեթիթինտէնտէ, պիր
իլէնէճիտէ պլնզէմեիպ, անհաք-
մէլէ թաղըմլարընտան պիրիճն-
էնդմէքտէ իտի ։
Մէրգուս, լ'օմ կրիինի էօլլէ քէն-
ուտէ բէք տիգգաթըլըր պիր սու-
թիտէ պազըլընտան նաշի տիւչա-
թիթէնճիւպ օլարագ տուրու վիր-
ի, վէ լ'օմ կրիտէ մէրգուսուն տու-
ուղունտան ճէսարէթ ալարագ, սօլ
ինի անընա տօղըու գալտըրար,
պաշ բարմաղըլա պիր խաշ ի-
թէթի եաքտը ։
Պէսպէլլի լ'օմ կրիինի էօլլէ ան-
(1) Ինկիլիզճէ պու թապիր, եա-
չօնուզլար պէսլէտիթի տիմէք-
ք, չօնուզլար խըրսըղը մանէա-
նը ալընմըջ տըր ։

